

Vergaderjaar 2022–2023

28 844

Integriteitsbeleid openbaar bestuur en politie

Nr. 262

GEWIJZIGDE MOTIE VAN HET LID MARTIN BOSMA TER VERVANGING VAN DIE GEDRUKT ONDER NR. 255

Voorgesteld 30 mei 2023

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat transparantie van cruciaal belang is,

overwegende dat belangenverstrengeling, netwerkcorruptie of corruptie schadelijk is voor het openbaar bestuur;

constaterende dat de verstrengeling van lobbyisten en de politiek waar mogelijk openbaar gemaakt dient te worden;

constaterende dat D66 de machtspartij bij uitstek is, als zijnde de leidende partij in de huidige regeringscoalitie en als regeringspartij in vele provincies en gemeenten, een partij die tevens oververtegenwoordigd is in de rechterlijke macht, de hoge ambtenarij, de media en in het onderwijs;

constaterende dat D66'ers de leiding hebben over de Raad van State, de Tweede Kamer, VNO-NCW, de Nederlandse Spoorwegen, de KLM, de ANWB, de Consumentenbond, de Nederlandse Vereniging van Banken, Sustainable Development Goals Nederland (van de Verenigde Naties), de Erasmus Universiteit, Vluchtelingenwerk Nederland, de VPRO, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de *Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten*, de *Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters*, het *Centraal Bureau Rijvaardigheid*, *Vereniging Afvalbedrijven*, met tevens een commissariaat bij Schiphol en tot voor kort aan de NPO en de Rabobank;

constaterende dat D66 de afgelopen maand elke week een burgemeesterspost weet te veroveren,

constaterende dat er nauwe banden bestaan tussen D66 en het lobbykantoor Droge en Van Drimmelen, sinds kort acterend onder de naam Publyon,

constaterende dat in 2006 D66 in de peilingen op nul zetels stond en er werd overwogen de partij op te heffen («Stunde Null») en dat toen een groep leden de partij overnam en dat deze leden bijna partner zouden worden bij Droge en Van Drimmelen;

constaterende «Omdat Pechtold weinig interesse heeft voor het besturen van de partij, is niet hij, maar penningmeester Frans van Drimmelen, degene die de dagelijkse bestuursaangelegenheden voor zijn rekening neemt.» (citaat boek Langs de Afgrond, 2012)

constaterende dat de partijvoorzitter van D66 jarenlang tegelijkertijd partner en senior adviseur was van Droge en Van Drimmelen, (bron: D66-blad Democraat, februari 2018)

constaterende dat directeur Van Drimmelen fractievergaderingen van de Tweede Kamerfractie van D66 bijwoonde (bron: Langs de afgrond, pagina 55)

constaterende dat Van Drimmelen zich er sterk voor maakte dat D66 ging regeren (Bron: Langs de Afgrond, pagina 55), wellicht omdat D66 als regeringspartij makkelijker instituties in handen kan krijgen, of zoals hij zelf zegt: «Leden van partijen die in de regering zitten, worden sneller benoemd in bestuursfuncties, zeker als de partij hen een handje helpt.» (Citaat Vrij Nederland, 20 december 2017)

constaterende dat dit tevens betekende dat de lobbykantoor deze ingenomen instituties kan gebruiken voor de klanten van het lobbykantoor;

constaterende dat (citaat) «Van Drimmelen vanaf 2016 als talentscout bepleitte dat de partij Sigrid Kaag, toen VN-diplomaat, naar Den Haag haalde (..) en dat het binnen D66 een publiek geheim was dat Van Drimmelen uit was op Kaag als de nieuwe partijleider.» (citaat NRC, 19 april 2022) en dat «Hij haar «min of meer gelanceerd in de partij» heeft. (Bron: Volkskrant, 16 april 2022)

constaterende dat de Volkskrant (16 april 2022) schrijft: «Van Drimmelen is zeer machtig: jarenlang bepaalt hij mede wie kans maakt op posities als partijvoorzitter, Tweede Kamerlid en lid van het Europees Parlement. Nog steeds zit hij vooraan bij partijbijeekkomsten.»

constaterende dat de directeur van het lobbybedrijf op deze manier kon beschikken over een goudmijn aan contacten in bestuurlijk Nederland, die hij kon exploiteren voor zijn lobby;

constaterende jonkvrouw Ollongren eerst ambtenaar was, maar dat zij dankzij Frans van Drimmelen astronomisch hoog op de D66-lijst komt, namelijk nummer 5. (Bron: Vrij Nederland, 25 april 2014) en dat Ollongren nu als Minister van Defensie extra JSF's koopt, en dat Droge en Van Drimmelen het lobbykantoor is van de JSF (Bron, Volkskrant, 16 april 2022);

constaterende dat Van Drimmelen jarenlang voorzitter was van de Landelijke Talentcommissie van D66 (bron: De Democraat, oktober 2017), die talentrijke D66'ers selecteerde en opleidde in speciale trainingsprogramma's te Driebergen, zodat deze D66'ers (die daarna gemeenteraadslid, wethouder of burgemeester werden) dus hun positie te danken hebben aan de directeur van het lobbykantoor en dus schatplichtig zijn aan hem of zijn bedrijf;

constaterende dat onduidelijk is welk gemeentelijk beleid in Nederland gewijzigd is door de D66-Droge en Van Drimmelen-combinatie, maar dat de casus van de groene Felyx-brommertjes in Den Haag, waarbij de brommertjes toegang kregen tot Den Haag dankzij D66-wethouder Van Asten, die zelf deelnam aan een D66-Drimmel-programma in Driebergen (bron: De Democraat, oktober 2017) (terwijl Van Drimmelen als lobbykantoor van zowel de gemeente Den Haag fungeert als van Felyx) en waar uit een WOB-procedure blijkt dat (citaat) «Dröge & Van Drimmelen contact legt tussen Felyx en vooral wethouders transport...»

van mening dat de burgers van Nederland recht hebben te weten hoe beleid tot stand komt;

van mening dat het licht moet winnen van de duisternis;

verzoekt het Presidium tot het opzetten van een parlementair onderzoek naar de banden tussen D66 en Dröge en Van Drimmelen – nu Publyon;

en gaat over tot de orde van de dag,

Martin Bosma